

№ 5-702/22
від 2 вересня 2022 року

Міністерство освіти і науки України

Сьогодні в багатьох територіальних громадах продовжується трансформація мережі комунальних закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) із утворенням нових типів закладів: ліцеїв, гімназій та початкових шкіл, як це передбачено освітньою реформою та відповідними законами.

Однак органи місцевого самоврядування не завершили трансформацію мережі середньої освіти і частина ЗЗСО ще не стали ліцеями, гімназіями чи початковими школами. Це зумовлено низкою об'єктивних причин, зокрема:

- проведенням адміністративної реформи у 2020 році, у зв'язку з чим ЗЗСО, як правило неререформовані, були передані на рівень територіальних громад. І фактична їх трансформація на місцях була розпочата лише в 2021 році та була ускладнена громіздкими паралельними процесами прийняття ЗЗСО до комунальної власності громади, переоформленням їх установчих документів у зв'язку з зміною засновника, формуванням органів управління освітою та організацією дієвої роботи щодо забезпечення безперервності освітнього процесу, організації харчування та підвезення учасників навчального процесу та ін;

- частою зміною законодавчої бази середньої освіти і одночасно неузгодженістю окремих її норм. Зокрема, у законах України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» зазначено різні строки, до яких мають бути приведення у відповідність із законодавством установчих документи ЗЗСО. Так, у Законі України «Про освіту» зазначено, що переоформлення установчих документів закладів освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом здійснюється протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом (підпункт 13, пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення») – тобто до **вересня 2022 року**. Необхідно зазначити, що підпункт 2 пункту 4 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення», яким вносились зміни до Закону України «Про загальну середню освіту», в т.ч. визначались нові типи ЗЗСО освіти втратив чинність (у зв'язку із прийняттям у 2020 році Закону України «Про повну загальну середню освіту»). В той же час у Законі України «Про повну загальну середню освіту» – інша норма

щодо переоформлення установчих документів закладів середньої освіти: «Рекомендувати засновникам закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, до **1 вересня 2027 року** привести установчі документи закладів освіти у відповідність із цим Законом...» (пункт 5-1 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення»);

- складністю і довготривалістю процедури змінення типу закладів середньої освіти, особливо у сільській місцевості, та виникненням соціальної напруги, якою супроводжується цей процес;

- значною кількістю закладів, які потребують зміни типу, оскільки існуюча мережа закладів середньої освіти була сформована з урахуванням попередніх норм законодавства і не враховує особливостей нових типів закладів освіти.

Також додатковими факторами, що ускладнювали роботу органів місцевого самоврядування з приведення установчих документів ЗЗСО у відповідність до нових типів закладів середньої освіти стали:

- введення обмежувальних протиепідемічних заходів у 2020 та 2021 роках у зв'язку з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19 та необхідність організації роботи ЗЗСО в дистанційному режимі;

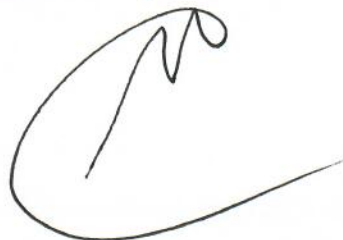
- введення в Україні воєнного стану з лютого 2022 року, у зв'язку з повномасштабною російською агресією.

Органи місцевого самоврядування сьогодні активно працюють за-для наближення нашої перемоги у російсько-Українській війні і вирішують надскладні завдання, щоб організувати діяльність закладів освіти в умовах воєнного стану, забезпечити навчанням усіх дітей внутрішньо переміщених осіб, надати роботу педпрацівникам, які втратили роботу через військову агресію росії. Разом з тим, громади звертаються до Асоціації міст України із занепокоєнням, що надання освітньої субвенції для закладів середньої освіти, які не стали ліцеями, гімназіями чи початковими, може бути припинено вже у вересні 2022 року.

Зважаючи на зазначене Асоціації міст України просить ініціювати зміни до освітнього законодавства з метою відтермінувати кінцевий термін переоформлення установчих документів ЗЗСО до завершення воєнного стану, а саме: до року, що є наступним після скасування воєнного стану в Україні.

Сподіваємось на розуміння та будемо вдячні за оперативну відповідь.

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН